

full dominical

Església de Menorca

Número 1840 - Any XXXVI - 10 setembre 2017

passant per la vida

¿CREURE EN L'ESGLÉSIA?

Benvolguts diocesans:

No és infreqüent escoltar algunes persones dir que creuen en Déu però no creuen en l'Església. Davant aquest fet, resulta interessant advertir que en les més antigues fórmules de fe no es demana al cristià que cregui "en" l'Església. El Símbol de la fe que se sol anomenar "Símbol Apostòlic" (el Credo "curt" que fem normalment a la Missa) i que procedeix del segle III diu: "Crec en l'Esperit Sant, la santa Església Catòlica, la comunió dels sants... "Aquest Credo reserva l'expressió" crec en "a les tres persones de la Santíssima Trinitat, mentre que quan parla de l'Església només diu" crec... (que existeix) la santa Església Catòlica "(Credo ... Ecclesiam). Què vol dir això?

Abans de res, se'ns adverteix que només cal posar en Déu tota la nostra fe i la nostra confiança i no així en l'Església. El Catecisme de l'Església afirma amb claredat que professem "creure que hi ha una Església Santa" i no diem que creiem "en" l'Església, "per no confondre Déu amb les seves obres i per atribuir clarament a la bondat de Déu tots els dons que ha posat en la seva Església" (n. 750). Mentre Déu és etern i perfecte, l'Església és un poble ple d'imperficcions que està en camí cap a la meta i que no ha trobat encara la seva consumació.

En un sentit positiu, aquesta expressió vol dir que creiem en Déu en el si de l'Església. La nostra fe no esdevé d'una manera aïllada, sinó en comunió amb tota l'Església, en companyia d'altres creients. Creiem al costat d'altres. Creiem en Déu en l'àmbit de l'Església. Hi ha una preciosa exclamació del segle III que ho expressa molt bé, ja que diu: "Glòria al Pare i al Fill i a l'Esperit Sant en la santa Església".

És interessant advertir finalment que aquest article del "Credo" depèn

d'aquell que parla de l'Esperit Sant. El que afirmem és que creiem que l'Esperit Sant fa santa a l'Església. La grandesa de l'Església no resideix en si mateixa sinó que prové de l'Esperit, que és el que li dona força per ser fidel a Jesucrist. Es deia ja en el Catecisme Romà (any 1564): "En efecte, després d'haver mostrat que l'Esperit Sant és la font i el donador de tota santedat, confessem ara que és Ell qui ha dotat de santedat a l'Església" (I, 10, 1).

Així doncs, el cristià no ha de creure "en" l'Església (i molt menys en els capellans), sinó només en Déu. El que creu el cristià és que hi ha una Església volguda per Jesucrist i impulsada per l'Esperit, on pot viure la seva fe i arribar d'aquesta manera al Pare.

† Francesc, Bisbe de Menorca

Nota: transcorregut l'estiu, reprenem la reflexió sobre l'Església, que vam començar el mes de gener.

l'entrevista a...

P. DAVID GUINDULAIN

P David Guindulain SJ sacerdot Llicenciat en Psicologia Educativa i Teologia. Treballa en el Centre Internacional d'Espiritualitat Ignasiana de Manresa. El 23 i 24 de setembre, impartirà un recés Espiritual al Monestir de Santa Clara (Ciutadella).

P. David. Què és el Centre Internacional d'Espiritualitat Ignasiana?

Es tracta d'un espai d'acollida per a pelegrins que volen fer els Exercicis Espirituals en alguna de les seves modalitats. L'edifici està situat sobre la Cova on Sant Ignasi s'inspirà per fer els seus exercicis i on va redactar aquest llibre que ha transformat la vida de tantes persones.

Al Centre també es fan cursos d'un mes i mig de durada o dos per a qui vol prendre's un temps per refer la pròpia vida o per fer un reciclatge en teologia inspirant-se en el que el fundador dels jesuïtes va viure a Manresa. Els cursos d'immersió ignasiana els fem tant en castellà com en anglès (www.covamanresa.cat)

Procurem tenir molta cura del nostre físic, alimentació, esport, gimnàstica... Com creu que anem de la cura del nostre esperit?

El cert és que sovint no tenim clar per on agafar la nostra vida espiritual i com tenir-ne cura. I ens influeix tant en el que som i fem! L'atenció sobre la vida espiritual comença per l'atenció sobre les funcions vitals més bàsiques com ara la respiració, les sensacions, l'exercici físic, la son... Aquesta atenció ens disposa a una desacceleració que obra al Transcendent i a deixar que, per exemple, la Paraula de Déu ens transformi per estimar en tot Nostre Senyor.

Per què uns exercicis Espirituals i amb quina freqüència?

La necessitat d'aturar-se i reconèixer en Crist el fonament de la pròpia vida és una necessitat per a tot creient i per a qualsevol pelegrí del sentit existencial.

El qui proposa els Exercicis Espirituals els adapta a la circumstància del qui els vols fer.

A qui van dirigits aquests exercicis i amb quin objectiu?

Els Exercicis Espirituals en la vida quotidiana que proposem van dirigits a tota aquella persona creient major d'edat que es trobi en un moment decisiu de la seva vida i voldria, davant Déu, triar bé per viure, amb plenitud, l'alegria de l'Evangeli.

Demaneu que el qui s'apunti es comprometi a tenir un espai diari de pregària (a poder ser una hora). Els materials a meditar i el guiatge vindran a través de l'entrevista setmanal amb l'acompanyant que li proposarem. Finalment, li caldrà participar en els tres caps de setmana de suport al llarg del curs.

Toni Olives

la paraula
de Déu

Diumenge XXIII de Durant l'Any

Cicle A

Lectura del profeta Ezequiel 33, 7-9
El Senyor em digué: “Fill d’home, t’he fet sentinel·la perquè vetlis sobre el poble d’Israel. Quan sentis dels meus llavis una paraula, els has d’advertir de part meva. Si jo amenaç el pecador amb la mort, i tu no li dius res i no l’adverteixes que s’aparti del camí del mal, ell morirà per culpa seva, però jo et faré responsable de la seva sang. Ara, si tu l’havies advertit que s’apartàs del mal camí i es convertís, però no s’ha convertit, ell morirà per culpa seva, i tu hauràs salvat la teva vida.”

Salm responsorial 94

R: Tant de bo que avui sentíssi la seva veu: “No enduriu els vostres cors.”

Lectura de la profecia de Ezequiel 33, 7-9

Esto dice el Señor: «A ti, hijo de hombre, te he puesto de centinela en la casa de Israel; cuando escuches una palabra de mi boca, les advertirás de mi parte. Si yo digo al malvado: “¡Malvado, eres reo de muerte!”, pero tú no hablas para advertir al malvado que cambie de conducta, él es un malvado y morirá por su culpa, pero a ti te pediré cuenta de su sangre. Pero si tú adviertes al malvado que cambie de conducta, y no lo hace, él morirá por su culpa, pero tú habrás salvado la vida».

Salmo responsorial 94

R: Ojalá escuchéis hoy la voz del Señor: «No endurezcáis vuestro

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma 13, 8-10

Germans: No quedeu a deure res a ningú. L’únic deure vostre ha de ser el d’estimar-vos els uns als altres. Qui estima els altres, ha complert la Llei. No cometre adulteri, no matar, no robar, no desitjar allò que és d’un altre, i qualsevol altre manament, es troba en aquestes paraules: Estima els altres com a tu mateix. Qui estima no fa cap mal als altres. Estimar és tota la Llei.

Lectura de l’evangelí segons sant Mateu 18, 15-20

En aquell temps Jesús digué als seus deixebles: “Si el teu germà peca, vés a veure’l i parlu-ne vosaltres dos tots

corazón»

Lectura de la carta del apòstol san Pablo a los Romanos 13, 8-10

Hermanos: A nadie le debáis nada, más que amor mutuo; porque el que ama ha cumplido el resto de la ley. De hecho, el «no cometerás adulterio, no matarás, no robarás, no codiciarás», y cualquiera de los otros mandamientos, se resume en esto: «Amarás a tu prójimo como a ti mismo». El amor no hace mal a su prójimo; por eso la plenitud de la ley es el amor.

Lectura del santo Evangelio según san Mateo 18, 15-20

En aquel tiempo, dijo Jesús a sus discípulos: «Si tu hermano peca, repréndelo

sols. Si te’n fa cas, t’hauràs guanyat el germà. Si no te’n fa cas, crida’n un altre o dos més, perquè la causa sigui judicada per la paraula de dos o tres testimonis. Si tampoc no feia cas d’ells, parla’n a la comunitat reunida. Si ni tan sols de la comunitat volia fer cas, considera’l com si fos un pagà o un publicà. Vos ho dic amb tota veritat: Tot allò que lligareu a la terra, quedarà lligat en el cel, i tot allò que deslligueu a la terra, quedarà deslligat en el cel. Vos assegureu també que si dos de vosaltres aquí a la terra s’avenen a demanar alguna cosa, el meu Pare del cel la concedirà, perquè on n’hi ha dos o tres de units en el meu nom, jo hi som enmig d’ells.”

estando los dos a solas. Si te hace caso, has salvado a tu hermano. Si no te hace caso, llama a otro o a otros dos, para que todo el asunto quede confirmado por boca de dos o tres testigos. Si no les hace caso, díselo a la comunidad, y si no hace caso ni siquiera a la comunidad, considéralo como un gentil o un publicano. En verdad os digo que todo lo que atéis en la tierra quedará atado en los cielos, y todo lo que desatéis en la tierra quedará desatado en los cielos. Os digo, además, que si dos de vosotros se ponen de acuerdo en la tierra para pedir algo, se lo dará mi Padre que está en los cielos. Porque donde dos o tres están reunidos en mi nombre, allí estoy yo en medio de ellos».

evangelí i vida

L’amor és pacient, és bondadós

Francesc Triay

Jesús ens coneix profundament i vol que la nostra manera de fer se sembli a la manera de fer de Déu. Per això ens proposa el camí de la correcció fraterna: “Si el teu germà et fa una ofensa, vés a trobar-lo i, tot sol amb ell, fes-li veure la seva falta. Si t’escolta, t’hauràs guanyat el germà” (Mt 18, 15). Nosaltres tenim més fàcil criticar-lo que corregir-lo amb amor de germà. Per això Jesús ens proposa un procés gradual per tal d’ajudar a la maduració humana vers la convivència i l’amor.

Ens costa quan estem dolguts arribar a saber plantejar una correcció fraterna, un diàleg constructiu. Hem de revisar sempre com és la nostra manera d’estimar. Diu el Papa Francesc: “Dins el Poble de Déu i en les diferents comunitats, quantes guerres! Al barri, en el lloc de treball, quantes guerres per enveges i gelosia, també entre cristians! La mundanitat

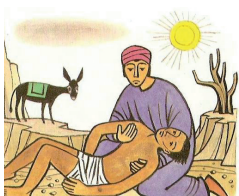
espiritual porta a alguns cristians a estar en guerra amb altres cristians que s’interposen en la seva recerca de poder, prestigi, plaer o seguretat econòmica”. (EG 98). Això fa que sovint la vertadera comunió entre creients resulti difícil, perquè ens costa perdonar.

Sant Pau ens descriu com un gran pintor de l’essència de l’amor: “L’amor és pacient, és bondadós; l’amor no té enveja, no és altiu ni orgullós, no és groller ni interessat, no s’irrita ni es venja; no s’alegra de fer el mal, sinó que troba el goig en la veritat. Tot ho excusa, tot ho creu, tot ho espera, tot ho suporta”. (1Co 13, 4-7). Hem de pensar que Pau havia pregat molt a partir de la seva trobada personal amb Crist i en Ell va descobrir aquest sentit profund de l’amor. Fou un deixeble aplicat del Ressuscitat.

Jesús que ens ha presentat el procés del perdó humà, sap que no ho tindrem fàcil, el nostre cor sovint s’endureix, l’orgull ens

cega, ens costa fer el procés de perdonar. Per això ens recorda: “Us asseguro si dos de vosaltres aquí a la terra es posen d’acord per a demanar alguna cosa, el meu Pare del cel els la concedirà; perquè on n’hi ha dos o tres de units en el meu nom, jo sóc allí enmig d’ells.” (Mt 18, 19-20). Aprenguem, doncs, la lliçó de la pregària, per poder realitzar el projecte a que Déu per Jesús ens convida a fer realitat en la nostra vida: perdonar a l’estil de Déu.

A l’hora de participar de la Taula a la que ens convida el Senyor, recordem aquella ensenyança de Jesús: “Per això, si en el moment de presentar la teva ofrena a l’altar, allí et recordes que el teu germà té alguna cosa contra tu, deixa allí mateix, davant l’altar, la teva ofrena i vés primer a fer les paus amb el teu germà; ja tornaràs després a presentar la teva ofrena.” (Mt 5, 23-24) i fem el propòsit de fer les paus.

dimensió social de l'església (I)

Compartir la bona notícia del Regne

Mª Antònia Llambias Fiol

Jesús a la sinagoga, proclama un passatge del profeta Isaïes: "L'Esperit del Senyor reposa sobre meu, perquè ell m'ha ungit. M'ha enviat a portar la bona nova als pobres, a proclamar als captius la llibertat i als cecs el retorn de la llum, a posar en llibertat els oprimits" (Lc 4,18).

Evangelitzar els pobres, aquesta és la missió de Jesús, aquesta és també la missió de l'Església, i de tot batejat en l'Església. Ser cristià i ser missioner és el mateix.

Diu el Papa: "Avui, en aquest «aneu» de Jesús, hi ha presents els escenaris i els desafiaments sempre nous de la missió evangelitzadora de l'Es-

glésia, i tots som cridats a aquesta nova «sortida» missionera. Cada cristià i cada comunitat discernirà quin és el camí que el Senyor li demana, però tots som convidats a acceptar aquesta crida: sortir de la pròpia comoditat i atrevir-se a arribar a totes les perifèries que necessiten la llum de l'Evangeli." (EG20).

Ens hem de posar en marxa com diu el Papa, Jesús ens envia a trobar-nos amb els exclosos del nostre món, els sense drets, els sense veu, per anunciar-los plens de goig, la bona notícia del Regne de Déu i a la vegada també deixar-nos evangelitzar, perquè Crist viu en ells.

Fernando Martí Camps (I)
sacerdote, literato e historiador

Nacimiento en Barcelona

Guillermo Pons Pons

Aeste sacerdote de trato amable con todos, laborioso ministro de la Iglesia y prestigioso escritor, que se ganó la simpatía de los menorquines que le conocieron personalmente o a través de sus interesantes publicaciones, dedicaré algunas noticias y reflexiones al cumplirse el centenario de su nacimiento.

Nacido en Barcelona en 1917, desde su infancia se estableció en Menorca en compañía de su padre y su madre, y de tal modo se integró en la isla que llegó a ser uno de los más fervientes conocedores de la historia y la vida de nuestra tierra, a lo cual dedicó el valioso fruto de su labor constante como

eclesiástico ejemplar y fecundo escritor.

En el hecho de que la familia Martí Camps, procedente de Barcelona, se estableciera en Menorca, pudo influir el dato de que el origen de la familia materna, de apellido Camps, fuera originaria de Alaior, como don Fernando manifestó varias veces. Es posible que el antepasado suyo menorquín fuera uno de los muchos emigrantes que se trasladaron a Argelia a finales del siglo XIX, pues tenemos noticias de que la madre del sacerdote había residido en la colonia francesa del norte de África, por lo que conocía perfectamente la lengua francesa y de algún modo se dedicó a su enseñanza.

Fernando Martí en una excavación arqueológica

**LECTURES DE LA
MISSA DIÀRIA
Salms de la 3^a
Setmana:**

Dg. 10, XXIII de Durant l'Any: Ez 33, 7-9 / Sal 94 / Rm 13, 8-10 / Mt 18, 15-20.

DI. 11, Fèria: Col 1, 24-2, 3 / Sal 61 / Lc 6, 61-11.

Dt. 12, Fèria: Col 2, 5-15 / Sal 144 / Lc 6, 12-19.

Dc. 13, Sant Joan Crisòstom, bisbe i doctor de l'Església (MO): Col 3, 1-11 / Sal 144 / Lc 6, 20-26.

Dj. 14, L'Exaltació de la Santa Creu (F): Nm 21, 4b-9 o bé Fl 2, 6-11 / Sal 77 / Jo 3, 13-17.

Dv. 15, La Mare de Déu del Dolors (MO): 1Tm 1, 1-2, 12-14 / Sal 15 / Lc 6, 39-42.

Ds. 16, Sant Corneli, papa; i sant Cebrià, bisbe, màrtirs (MO): Col 1, 21-23 / Sal 53 / Lc 6, 1-5.

Dg. 17, XXIV de Durant l'Any: Sir 27, 33-28, 9 / Sal 102 / Rm 14, 7-9 / Mt 18, 21-35.

A Menorca som refugiats

Som uns quants joves que el curs passat vam rebre la Confirmació a la parròquia de Sant Antoni M. Claret de Ciutadella.

Un dels temes que vam treballar durant la catequesi de preparació al sagrament va ser la problemàtica de les persones refugiades.

Va venir un jove de Maó que havia estat a Grècia i ens va explicar com vivien totes les persones que havien de fugir de la guerra. Açò ens va fer reflexionar molt i alhora ens va crear molt interrogants:

Vos heu imaginat mai estar en el lloc d'un refugiat?

Com deu ser sentir la mort tan a prop?

Com et sentiries si et tanquessin les fronteres a tu?

Aquestes són algunes de les moltes preguntes que nosaltres ens demanam amb l'intenció de trobar una resposta. No ens podíem quedar de mans plegades!

Vam decidir implicar-nos en favor dels drets humans que actualment s'estan vulnerant en diferents zones a les fronteres amb Europa, i per açò vam organitzar el projecte: "**A Menorca som refugiats**", amb la finalitat de que més gent es pugui plantejar les mateixes preguntes que nosaltres i finalment tots junts trobar-hi respostes i solucions.

Ja hem realitzat alguns tallers participatius i reunions per organitzar un concert-festival el proper 4 de novembre a la

sala multifuncional de Ciutadella.

Aquest festival que vol esdevenir una eina de conscienciació i transformació ciutadana, tindrà una finalitat solidària i pretén donar cabuda a diferents espectacles musicals, teatrals, de poesia i on també es podran escoltar testimonis de primera mà de la ONG Proactiva Open Arms o dels propis refugiats que actualment tenen la sort d'haver pogut fugir d'un territori en guerra.

Cada segon dissabte de mes ens podreu trobar a Ses Voltes/placeta des Be on oferim informació sobre el projecte, recollida de signatures, venda de camisetes (per cert molt xules), pins i adhesius.

La recaptació de diners tan del festival com de la venda de adhesius, pins i camisetes anirà al projecte d'ajuda que té actualment el Fons Menorquí als camps de refugiats a la illa de Quíos. Hi ha una pàgina web somrefugiats.org on podreu trobar tota la informació i també ens podeu visitar al facebook, instagram.

Tu també pots col·laborar!

Maria Moll, Neus Juaneda, Marc Anglada, Eva Anglada, Xavier Bosch, Teresa Missut, Teresa Bosch, Gemma Pérez, Jaume Albert Bagur, Albert Pons, Aina Cladera, Teresa Torrent, Immaculada Lluch, Glòria Comellas, Gemma Ramis.

agenda

Octavari de pregària a l'Ermida de la Mare de Déu de Gràcia

A les 19 h: Rosari i Missa en la que hi assistiran les parròquies de Maó:

Dilluns dia 11, Parròquia de la Concepció; Dimarts dia 12, Parròquia de S. Antoni; Dimecres dia 13, Parròquia de Santa Maria; Dijous dia 14, Parròquia de Sant Francesc; Divendres dia 15, El Carme. Els dies que no hi va cap parròquia igualment hi ha octavari.

Exercicis Espirituals a la vida quotidiana

Van dirigits a qualsevol jove o adult que es pregunti honestament què vol Déu de la seva vida i quin és el seu camí de felicitat. Suposarà tenir: Acompanyament personal, pregària diària. Tres recessos durant l'any.

Primer recés: 23-24 setembre 2017 al Monestir Santa Clara, Ciutadella. A càrrec del jesuïta David Guindulain. (Més informació pròximament).

Cal tenir en compte: Abans de prendre la decisió de començar els exercicis cal una entrevista amb algú de l'equip organitzador. Equip organitzador: germanes clarisses, Bosco Faner, Bosco Martí i Ana Edo. Les persones interessades poden contactar amb: eevqmenorca@gmail.com - 699859630.

Inscripció a la catequesi

A tots els centres de catequesi de la Diòcesi, el termini d'inscripcions a la catequesi serà del 18 al 24 de setembre. Informeu-vos dels horaris de cada centre.

Presentació de la programació diocesana per arxiprestats

A finals de setembre es farà una presentació de la programació diocesana en cada un dels arxiprestats. Els destinataris són els membres dels consells de pastoral de les parròquies i també tots aquells que vagin a participar en el procés de discerniment, seguint el temari i fullet preparat ("Discernir per evangelitzar"). Les dates i llocs de presentació de la programació són els següents:

*25 de Setembre, 20.15 h. Maó, Casa de l'Església.

*26 de setembre, 20.15 h. Ciutadella, Seminari.

*27 de setembre, 20.15 h. Ferreries, Col·legi Sant Francesc.

notícies nostres

Aquestes i altres notícies les podeu trobar a la pàgina web del Bisbat de Menorca

JAMSCOUT

Dia 22 de juliol, 61 infants i joves escoltes de Menorca van partir, amb les motxilles carregades d'il·lusió, cap al Jamscout, el 1r Jamboree Nacional organitzat per MSC i que es celebrava a Covaleta (Soria). Hi van participar l'Agrupament Escolta Sant Bartomeu de Ferreries, amb un grup de Ràngers i Guies i un grup de Pioners i Caravel·les, i l'Agrupament Escolta Santa Eulàlia d'Alaior amb un grup de Llops i Daines i un grup de Ràngers i Guies.

Tingueren l'oportunitat de conèixer gent tant d'Espanya com d'arreu del món, de fer moltes noves amistats i de conèixer altres maneres de viure l'escoltisme. Es van dur a terme moltes activitats: construccions, jocs al riu, jocs d'orientació, excursions, etc. Aprengueren a dormir amb

temperatures molt baixes, i a dutxar-se amb aigua gelada. Van tenir algun ferit i alguna anada a la infermeria, però res que no es pogués arreglar amb una bona abraçada. Van compartir amb altres agrupaments molts bons moments que sempre queden a dins el cor, moltes rialles i moltes vivències.

Cinc nous dipòsits de roba

Caritas Diocesana de Menorca, a través del projecte de reutilització de roba de Mestral, instal·la cinc nous contenidors a les vies públiques de Menorca. Els nous dipòsits s'ubiquen a Ciutadella (2), Maó (2) i Es

Castell. Des de l'entitat apunten que «la instal·lació dels nous contenidors pretén donar un millor servei al ciutadà, apropant els punts de lliurament, alhora que s'augmenten les taxes de recuperació de roba dels municipis on encara hi ha marge de millora».

Les instal·lacions s'ubiquen a l'aparcament de l'Avinguda Torre de s'Aigua, de Cala'n Blanes i el carrer Juan Esterlich de Ciutadella, als carrers Santiago Ramon i Duc de Crillon de Maó i a l'aparcament del carrer Cales Fonts d'Es Castell.

Des de Caritas demanen als usuaris que «evitin posar roba bruta o trencada en els contenidors», alhora que sol·liciten que vagin amb compte que no es barregi amb restes de menjar, pintures o altres residus.

Camí de Santiago

El bisbe de Menorca, Mons. Francesc Conesa va realitzar a finals d'agost l'últim tram del camí de Santiago, juntament amb 110 persones de la Basílica de Santa Maria d'Elx, la seva antiga parròquia. Va començar amb ells a Fromista fa 4 anys.

Així, el dia 29 van recorre l'última etapa del camí. Des de Monte do Gozo baixant a Compostela. Van entrar a la ciutat acompanyats per gaiters i amb les palmes blanques a les mans. El bisbe va manifestar "Ha estat impressionant el cant de la Salve davant l'Església de la Mare de Déu del Camí, l'emoió de les abraçades a la plaça de l'Obradoiro i el goig d'entrar a la Catedral".

A la Missa solemne, presidida pel Sr. Arquebisbe de Santiago, van donar gràcies al sant per la seva

protecció durant el camí i van demanar a Sant Jaume que ens ajudi a seguir Jesucrist. També van pregar per l'Església de Menorca.

